T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/741
KARAR NO : 2026/63
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: Türk vatandaşlığına kabul için Türkiye Cumhuriyeti nüfus kayıtlarındaki annesi ile anneannesi arasında soybağının tespiti ile nüfus kaydının düzeltilmesi istemiyle açılan nüfus işlerine ilişkin davanın ADLİ YARGI YERİNDE yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. H.
Vekili : Av. A. Ö. Y.
Davalı : İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Suriye Arap Cumhuriyeti uyruklu olduğunu, müteveffa Türk vatandaşı E. Z. 'nın kızı olduğunu; müvekkilinin annesi müteveffa E. 'nin (533377764822 T.C. kimlik numaralı) Osmanlı İmparatorluğu döneminde Türk vatandaşı olan F. 'nın kızı olduğunu; F. 'nın Kilis doğumlu ve doğum tarihi bilinmediği; nüfus kayıt sisteminde daha sonraları Kanun hükmü uyarınca 01/07/1893 olarak işlendiğini, baba adı H. , anne adının ise H. olduğunu; F. 'nın Osmanlı İmparatorluğu döneminde evlenerek o dönem Osmanlı toprağı olan Halep'e gelin gittiğini; 2525 sayılı Soyadı Kanunu'na göre, her Türkün öz adından başka soyadını da taşımak zorunda olduğunu, ancak Osmanlı İmparatorluğu döneminde Halep'te yaşayan F. 'nın Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra Soyadı Kanunu uyarınca ailesinin aldığı "Şener" soyadının Türk nüfus kayıtlarına işlenmediğini; bu durumun müvekkilinin annesi E. 'nin Kilis İl Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğüne yaptığı 09/08/2017 tarih ve 7171 sayılı soybağı ile Türk vatandaşı olma talebi neticesinde anlaşıldığını, ancak başvurusu ve yargı süreci devam ederken E. Z. 'nın vefat etmesi nedeniyle Türk vatandaşlığına ilişkin yaptığı başvurular ve sürecin askıda kaldığını; müvekkilinin ise anneannesi (533377764822 T.C. kimlik numaralı) F. Ş. nedeniyle soybağı ile hak kazanılan Türk vatandaşlığını talep etmekte olduğunu; bu hususta Kilis İl Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğüne 21/03/2025 tarihinde yeniden müracaatta bulunularak müvekkilinin annesinin dosyası üzerinden Türk vatandaşlığı işlemlerinin devamının talep edildiğini, Kilis İl Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğünün 16/04/2025 tarih ve E-62081437- 124-56728 sayılı cevabında *"Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen E. Z. adlı kişinin annesi olarak gösterilen F. 'nın nüfus kayıt örneğinde 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 39'uncu maddesi ve Genel Müdürlümüzün 23/06/2015 tarihli oluruna dayanılarak "01.07.1893" olarak doğum tarihinin gün ve ay bilgisinin tamamlandığı, ancak Suriye nüfus kayıtları incelendiğinde tescil tarihinin 06/07/1985 olmasına rağmen doğum tarihinin "01.07.1893" olarak yazıldığı görülmüş olup Suriye makamlarından temin edilen belgelerin güvenilirliği konusunda çelişkiye düşülmüştür. Bu nedenle Türkiye Cumhuriyetinde kayıtlı 01/07/1893 doğumlu "F. " ile Suriye'de kayıtlı 01/07/1893 doğumlu F. ŞENER'in aynı kişiler olduğuna dair yetkili Türk mahkemelerinden alınacak tespit kararı ibraz edilmesi halinde ilgilinin vatandaşlık işlemlerine devam edilebilecektir."* denildiğini; bu nedenle E. ile F. arasındaki soybağının kurulması ve F. 'nın soyadının nüfus kayıt sistemine Şener olarak işlenmesini, Suriye Arap Cumhuriyetinde yaşamış olan 02010317603 vatandaşlık numaralı F. Ş. ile H. kızı Kilis doğumlu F. 'nın aynı kişi olduğunun tespiti ile tespit yapıldıktan sonra nüfus kayıtlarının düzeltilmesi gerektiğini; aksi halde F. 'nın nüfus kaydı eksik

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEncr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

olduğundan müvekkili ve müteveffa annesinin soybağı nedeniyle Türk vatandaşlığı işlemlerine devam edemeyeceğini belirterek; müteveffa F. ile E. 'nin annesi Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı F. Ş. 'in aynı kişi olduğunun tespiti ile nüfus kaydının düzeltilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 45. Asliye Hukuk Mahkemesi 22/09/2025 tarih ve E.2025/236, K.2025/371 sayılı kararı** ile, özetle, tespit davasında idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Davacı S. H. 15.01.1960 doğumlu olup, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmamaktadır. Türk vatandaşı olarak Türkiye'de nüfusa kayıtlı değildir. Anneannesi F. 'nın Türk olduğunun ve bu sebeple Türk vatandaşı olduğunun tespitine, müteveffa F. ile E. (Amina) ZURNACI'nın annesi Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşı F. (F.) ŞENER'in aynı kişi olduğunun tespitine karar verilmesini istemektedir. Davacının Türk vatandaşı olan ana ve babadan evlilik içinde doğduğunun tespiti halinde, soybağı tesisine bağlı olarak doğumla Türk vatandaşlığını kazanmış (5901 s. TVK. m. 5 ve 6) olacaktır. Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin başvurular, yurt içinde ikamet edilen yer valiliğine, yurt dışında ise dış temsilciliklere bizzat veya bu hakkın kullanılmasına ilişkin vekaletname ile yapılır. (5901 s. TVK. m.37) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti, illerde oluşturulan "Vatandaşlık Başvuru İnceleme Komisyonu" tarafından yapılır. (Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik m.69/1) Davacının isteğinin temelinde, soybağı tesisine bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanmak olduğuna göre, tespit hükmü vatandaşlıkla ilgili idari bir işleme esas teşkil edecektir. İdari bir işleme esas teşkil etmek üzere adli yargıda tespit kararı verilemez. İdari işleme karşı idari yargı yerinde açılacak davada bu husus tespit edilebilir. Davanın bu sebeple reddi gerektiğinden aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir. ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

4. **Ankara 24. İdare Mahkemesi 02/12/2025 tarih ve E.2025/1756 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli mahkemenin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Nüfus kaydına ilişkin bazı işlemler adli, bazı işlemler de idari kararlarla yapılmaktadır. Adli yargının görev alanına giren davaların maddi hata dışındaki nüfus kayıtlarının düzeltilmesi davaları olduğu açıkça belirlenmiş olup, nüfus kayıtlarındaki maddi hataların düzeltilmesi taleplerine yönelik başvurular hariç olmak üzere ortaya çıkan mevcut uyuşmazlıklarda adli yargı merciilerinin görevli bulunduğu tartışmasızdır.*
>
> *Olayda, Türk vatandaşlığı kazanma istemiyle yapılan başvuru üzerine ilgili idarece Türk Mahkemelerinden alınacak tespit kararı ibraz edilmesi halinde ilgilinin vatandaşlık işlemlerine devam edilebileceğinin belirtilmesi üzerine soybağının tespiti istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, dolayısıyla uyuşmazlığın Türk vatandaşlığı kazanma başvurusunun reddine dair işlemden veya nüfus kayıtlarındaki maddi hataların düzeltilmesi isteminden kaynaklanmadığı anlaşılmakta olup, bu haliyle nüfus kayıtlarında değişiklik yapılmasını gerektiren ve soybağı ile ilgili tespit sürecini de içeren mevcut uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEncr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

hükümleri uyarınca adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmaktadır. ...."

5. Ankara 24. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) ve (b) bentleri şöyledir:

"(Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:
a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,
b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları..."

7. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun *"Genel olarak soybağının kurulması"* başlıklı 282. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Çocuk ile ana arasında soybağı doğumla kurulur."

8. 4721 sayılı Kanun'un *"Yetki"* başlıklı 283. maddesi şöyledir:

"Soybağına ilişkin davalar, taraflardan birinin dava veya doğum sırasındaki yerleşim yeri mahkemesinde açılır"

9. 4721 sayılı Kanun'un *"Yargılama Usulü"* başlıklı 284. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Soybağına ilişkin davalarda, aşağıdaki kurallar saklı kalmak kaydıyla Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu uygulanır"

10. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, Türk vatandaşları, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoyları ile Türkiye'de bulunan yabancıların nüfus hizmetlerinin düzenlenmesine, yürütülmesine ve geliştirilmesine ilişkin esas ve usûl hükümlerini kapsar."

11. 5490 sayılı Kanun'un *"Türk vatandaşlığını kazananlar"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"Kanun gereğince Türk vatandaşlığını kazananlar yetkili makam veya kurulların kararı üzerine düzenlenecek formlara uygun olarak aile kütüğüne tescil edilirler"

12. 5490 sayılı Kanun'un *"Kayıt düzeltilmesi"* başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"Kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddî hatalar nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun olarak düzeltilir.
Aile kütüklerindeki din bilgisine ilişkin talepler, kişinin yazılı beyanına uygun olarak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEncr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

tescil edilir, değiştirilir, boş bırakılır veya silinir."

13. 5490 sayılı Kanun'un *"Nüfus davaları"* başlıklı 36. maddesi şöyledir:

"Mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerinde aşağıdaki usûllere uyulur:

a) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır. Kayıt düzeltme davaları (..) nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır.

b) (Değişik: 19/10/2017-7039/9 md.) Haklı sebeplerin bulunması hâlinde aynı konuya ilişkin düzeltme yapılması hâkimden istenebilir. Ad değişikliği hâlinde, nüfus müdürlüğü bu kişinin çocuklarının baba veya ana adına ilişkin kaydı, soyadı değişikliğinde ise eşin ve ergin olmayan çocukların soyadını da düzeltir.

c) Tespit davaları, kaydın iptali veya düzeltilmesi için açılacak davalara karine teşkil eder.

(2) Kişilerin başkasına ait kaydı kullandıklarına ilişkin başvurular Bakanlıkça incelenip sonuçlandırılır."

14. 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun *"Türk vatandaşlığının kazanılması halleri"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Türk vatandaşlığı, doğumla veya sonradan kazanılır"

15. 5901 sayılı Kanun'un *"Soy bağı"* başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik birliği içinde doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(2) Türk vatandaşı ana ve yabancı babadan evlilik birliği dışında doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(3) Türk vatandaşı baba ve yabancı anadan evlilik birliği dışında doğan çocuk ise soy bağı kurulmasını sağlayan usul ve esasların yerine getirilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanır."

16. 5901 sayılı Kanun'un *"Sonradan kazanılan vatandaşlık"* başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"Sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir"

17. 5901 sayılı Kanun'un "*Türk vatandaşlığının ispatı"* başlıklı 36. maddesi şöyledir:

"(1) Türk vatandaşlığının ispatı herhangi bir şekle tabi değildir.

(2) Aşağıdaki resmi kayıt ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar ilgilinin Türk vatandaşı olduğuna karine teşkil eder.

a) Nüfus kayıtları.

b) Nüfus cüzdanları.

c) Pasaport veya pasaport yerine geçen belgeler.

(3) Bir kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı konusunda herhangi bir tereddüte düşüldüğü takdirde bu husus Bakanlıktan sorulur."

18. 5901 Kanun'un *"Vatandaşlık işlemlerinde müracaat makamı ve usul"* başlıklı 37. maddesi şöyledir:

"Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin başvurular yurt içinde ikamet edilen yer valiliğine, yurt dışında ise dış temsilciliklere bizzat veya bu hakkın kullanılmasına

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEpcr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

ilişkin vekâletname ile yapılır"

19. Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin *"Vatandaşlık ihtilafları"* başlıklı 63. maddesi şöyledir:

"(1) Bir kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı konusunda tereddüte düşüldüğü takdirde bu husus Bakanlıktan sorulur. Bakanlıkça ilgili kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı ilgili mevzuat ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde incelenerek sonuç ilgili makama bildirilir.

(2) Ana veya babadan dolayı Türk vatandaşı olduğu iddiasında bulunan kişi iddiasını kanıtlayacak her türlü bilgi ve belge ibraz edebilir. Kişi tıbbi raporlara dayanılarak mahkemece verilmiş olan tespit kararı da ibraz edebilir. Herhangi bir belge ibraz edilememesi veya ibraz edilen belgelerle iddia edilen ana ya da baba arasında bağ kurulamaması durumunda talep reddedilir."

20. 5901 sayılı Kanun'un 46. maddesine dayalı olarak çıkartılan Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin *"Çok vatandaşlığa ilişkin bildirimlerde nüfus müdürlüğünce yapılacak işlemler ve uygulanacak esaslar"* başlıklı 83. maddesi şöyledir:

"(1) Herhangi bir nedenle yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanan ve form dilekçe ile nüfus müdürlüklerine ya da dış temsilciliklere bildirimde bulunan Türk vatandaşlarının çok vatandaşlık işlemleri nüfus müdürlüklerince yürütülür.

(2) Bildirim üzerine nüfus müdürlüğünce, ilgili kişilerin nüfus kayıtlarında yer alan adı, soyadı, doğum tarihi ve cinsiyet bilgileri ile sahip oldukları diğer devlet vatandaşlığını gösteren belgelerde yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır.

(3) Yapılan karşılaştırma sonucunda kimlik bilgilerinin uyması halinde ilgili veri giriş formu düzenlenir ve nüfus kaydına gerekli açıklama yapılır. Çok vatandaşlığa ait bildirim formuna diğer olaylar kütüğünden numara verilir ve dayanak belgeleri ile birlikte muhafaza edilir.

(4) Kimlik bilgilerinin farklı olması halinde bu kişilerin talepleri reddedilir.

(5) Yabancı devlet vatandaşlığının kazanılması sırasında yabancı ad ve soyadının seçildiğini gösteren yetkili makamlarca verilmiş belge ibraz edilmesi halinde, çok vatandaşlık işlemi yapılan kişinin nüfus kaydına almış olduğu yabancı ad ve soyadı da işlenir.

(6) Çok vatandaşlığa sahip olduğu halde bu yolda bildirimde bulunmayan Türk vatandaşlarının diğer devlet vatandaşlığı ile yapmış oldukları nüfus olayları, nüfus kayıtlarına işlenmez. "

21. Nüfus Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği'nin *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmeliğin amacı; kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medenî durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelen değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenmesinin, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılmasının, dış temsilciliklerce ve yetkili kurumlarca nüfus olaylarına ait dayanak belgelerini oluşturan bilgilerin merkezi veri tabanına elektronik ortamda gönderilmesinin veya tescilinin, hizmetlerin yürütülmesinde izlenecek yöntemlerin tespit edilmesinin ve uygulamada birliğin sağlanmasıdır."

22. Yönetmeliğin *"Dava açma yetkisi"* başlıklı 30. maddesi şöyledir:

"(1) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî kurumun göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır.

(2) Haklı sebeplerin bulunması halinde aynı konuya ilişkin nüfus kaydında düzeltme yapılması hâkimden istenebilir.

(3) Tespit davaları, kaydın iptali veya düzeltilmesi için açılacak davalara karine teşkil eder.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEpcr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

(4) Babalık veya babalığın tespiti davası adı altında açılan davalar sonucunda alınan kararlar, hukuki niteliği itibari ile değerlendirilmesinin ardından aile kütüklerine tescil edilir."

23. Yönetmeliğin *"Maddi hata"* başlıklı 41. maddesi şöyledir:

"(1) Aile kütüklerine tescil edilmesi gereken bilgilerden; dayanak belgesinde bulunduğu halde nüfus kütüklerine hatalı veya eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan bilgiler veya mükerrer kayıtlar maddi hata kapsamında değerlendirilir. Bu tür maddi hatalar Genel Müdürlük ya da dayanak belgesinin bulunduğu nüfus müdürlükleri tarafından düzeltilir.

(2) Dayanak belgelerindeki bilgilerin aile kütüklerine işlenmesi sırasında yapılmış bir maddi hata söz konusu değil ise aile kütüğünün herhangi bir kaydında düzeltme veya değişiklik, mahkeme kararı ile yapılır.

(3) Genel Müdürlük tarafından gerekli görülmesi halinde, dış temsilciliklere kendi yaptıkları iş ve işlemlerle sınırlı olarak maddi hataları düzeltme yetkisi verilebilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

24. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

25. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

26. Dava, Türk vatandaşlığı başvurusunda bulunan Suriye uyruklu davacının, Türk vatandaşı annesi ile Türk vatandaşı anneannesi arasında soybağının tespiti ile nüfus kaydının düzeltilmesi istemiyle açılmıştır.

27. Dava dosyalarının incelenmesinden; Suriye Arap Cumhuriyeti uyruklu olan davacının, Türk vatandaşı annesi ile soybağıyla hak kazanılan Türk vatandaşlığını talep ettiği, annesinin annesinin kimliği üzerinde ihtilafa düşülmesi nedeniyle işlemlerin tamamlanamadığı, davacının anneannesinin kimliğinin tespiti ve dolayısıyla annesi ile arasında soybağının tespiti ile nüfus kaydının düzeltilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

28. Konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; 4721 sayılı Kanun'un 39. maddesinde, mahkeme kararı olmadıkça, kişisel durum sicilinin hiçbir kaydında düzeltme yapılamayacağı hükme bağlanmış; 5490 sayılı Kanun'un 35. maddesinde, kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydının düzeltilemeyeceği;

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwOL - 05BEncr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin

36. maddesinde, nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davalarının asliye hukuk mahkemesinde açılacağı kurallarına yer verilmiş olduğu; nüfus davalarına yönelik olarak yerleşik içtihatlarda, nüfus kütüğünde bulunan bir kaydın baştan itibaren hatalı olduğu iddiasına dayalı davaların *"kayıt düzeltme"* davası olarak kabulü ile söz konusu hataların hükmen adli yargı yerince düzeltilmesi gerektiğinin belirtildiği anlaşılmakla, bakılan uyuşmazlık da yukarıda anılan Yönetmelikte açıklanan kaydın düzeltilmesi kapsamında değerlendirilmelidir.

29. Bu durumda, davacının işbu davadaki isteminin Türk vatandaşı anneannesinin kimliğinin, dolayısıyla annesi ile anneannesi arasındaki soybağının tespiti ve bu suretle nüfus kaydının düzeltilmesi niteliğinde olduğu ve yukarıda yer verilen 5490 sayılı Kanun'un 36. maddesi uyarınca davaya konu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

30. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 24. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 45. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/09/2025 tarih ve E.2025/236, K.2025/371 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 24. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 45. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/09/2025 tarih ve E.2025/236, K.2025/371 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Bayram	Döndü Deniz	Mustafa
YAŞAR	ŞEN	BİLİR	EROL

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EGeYwQL - 05BEncr - t9i0co4 - 0xG8/0= ile erişebilirsin